

REKTUM KANSERİ

(137 vak'ının istatistik incelenmesi)

Ercüment Gürel*

Ismail Kayabaklı*

Semih Baskan**

Mehmet Gürel***

Bu çalışmanın amacı, son yillardaki rektum kanseri materyelimiz ve tedavi sonuçlarının tartışılmasıdır.

MATERİYEL

Materyelimiz, 1970-1980 yıllarına ait 137 hastadan oluşmuştur. Bu seride 54 (% 29,57) kadın ve 83 (% 60,5) erkek hasta vardır. En genç hasta 13, en yaşlı hasta 78 yaşında olup, yaş ortalaması 54,2 yıldır.

BULGULAR

1. Hastalığın süresi : Bu süre 4 gün (kanama, ileus ve sub-ileus durumları gibi) ile 3 yıl arasında değişmektedir. Ortalama süre 10,4 aydır.

2. Klinik belirti ve bulgular :

a. kanama : % 73,4, zayıflama : % 21, hemorroid bulguları : % 20, kabızlık : % 54,4, ishal : % 14,4, tenezm : % 1,1, anüs yetersizliği : % 1,1, ileus ve sub-ileus : % 4,4.

b. dışkılama alışkanlıklarının değişmesi : % 28,8.

c. Birlikte olan başka hastalıklar : % 5,5.

d. Post-operatif nüks : % 21,1.

3. Rektal tuş : % 47,7 oranında pozitiftir.

4. Rekto-sigmoidoskopi : % 95 oranında pozitiftir ve biyopsi alınmıştır.

C. Radyolojik muayene bulguları :

1. Opakt lavman : % 87,5 oranında pozitif,

2. Akciğer filmi : % 4,4 oranında metastaz bulundu.

* A.Ü.T.F. Genel Şirürji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

** A.Ü.T.F. Genel Şirürji Anabilim Dalı, Öğretim Üyesi

*** A.Ü.T.F. Genel Şirürji Kürsüsü Asistanı

D. Laboratuvar bulguları :

Hematüri : % 5,5, piürü : % 23,3, en düşük hemoglobin düzeyi : % 30 dur.

E. Ameliyat bulguları :

1. Metastaz oranı : % 34,4 (Tablo - 1)

(Tablo - 1). Serimizde metastaz durumu.

Metastaz	Oran (%)
Lenf ganglionları	25,8
Karaciğer	16,1
Genital organlar	22,5
Mesane	27,5
Peritonitis Carcinomatosa	13
Frozen pelvis	9,6
Kemik	22,5
Akciğer	4,4

2. Uygulanan girişimler (Tablo - 2).

Serimizde radikal girişim oranı % 41,4 (57 vak'a) dır.

3. Histo-patolojik muayene bulguları : (Tablo - 3).

Özetle % 70,4 Adeno-Ca., % 26,8 mukus salgılayan Adeno-Ca. ve % 2,4 Malign Lymphoma'dır.

(Tablo - 2). Serimizde uygulanan girişimler.

Girişim	Vak'a sayısı	Oran (%)
Anterior rezeksiyon	13	9,4
Miles operasyonu	32	23,3
Pull-Through operasyonu	12	8,7
Kolostomi ve ileostomi	46	33,5
Basit laparotomi	6	4,3
Elektro-koagülasyon	10	7,2
Başka palyatif girişimler	5	3,6
Girişim yapılamayanlar	14	10,2

(Tablo - 3). Histo-patolojik muayene bulguları.

Tümör	Oranı (%)
Adeno-Ca.	31,7
Az differansie Adeno-Ca.	12,1
Differansie Adeno-Ca.	24,3
İndifferansie Adeno-Ca.	2,4
Mukus salgılayan Adeno-Ca.	26,8
Malign Lymphoma	2,4

E. Post-operatif erken dönem bulguları :

1. Hastane mortalitesi : 4 (% 3).
2. Ameliyatı izleyen ilk yılda izlenen hasta sayısı : 81 vak'adan 76 si (% 93).
3. Post-operatif ilk yıl mortalitesi : 4 (% 3).

F. TARTIŞMA :

Bazı konular şu biçimde tartışılabılır.

1. Nüks : Nüks, son yıllarda üzerinde çok durulan bir konu olmuştur (1,2,3,5,7,9,12,13). Yazarların bu konuda verdikleri sayılarından bazıları (Tablo 4) de özetlenmiştir.

(Tablo - 4). Çeşitli araştırmılara göre nüksler ve radikal girişim oranı.

Yazar	Yıl	Nüks (%)	Radikal Girişim Oranı (%)
M.R. Dedish (5)	1961	5	90
P.A. Rosso (12)	1962	10,3	81,5
T.W. Botsford (1)	1965	5,3	95
F. Gleen (7)	1966	22	65
W.H. Thomas (13)	1969	15	78
J.T. Kennedy (9)	1970	8,8	78,6
V.A. Gilbertsen (6)	1971	5,2	62,5
R.W. Busuttil (2)	1977	11,5	54
Carl Axel Ekman (3)	1977	23,6	67,3
Bizim serimiz	1980	21,1	41,4

Nüks ile gelen hastalarımıza hiçbir radikal girişim yapılamamıştır.

2. Klinik belirtilerin tipik olmadığını ve vak'aların büyük bir bölümünü uzun süre belirti vermediğini söylemek klasik olmuştur. % 20 oranında hemorroid bulunması ve % 28,8 oranında defekasyon alışkanlığının değişmemesi bir bakımdan ilginçtir.

3. Metastazlar : Hekime geç başvurular yüzünden materyelimizde metastaz oranı yüksektir (Tablo - 1).

4. Radikal girişimler : Bu gecikmeler yüzünden kliniğimizde radikal girişim oranı ancak % 41,4 olmuştur. Bu sayı, başka araştırmacıların sayılarına göre çok aşağıdadır (Tablo - 4).

5. Rektum kanserlerinin tedavisinde elektro-Koagülasyonun yeri :

Eğer belirli endikasyonlara uyulursa rektum kanserli hastaların tedavisinde elektro-koagülasyon gerçekten etkilidir. Bu endikasyonlar şunlardır :

a. İnoperabl vak'alar,

b. Canalis Analis'deki villus'lu adenoma veya pediküllü polipler üzerinde gelişen küçük kanserler,

c. Pelvis metastazları veya Pull-Through tipi girişimlerden sonra anostomoz çizgisi üzerinde gelişen metastazların tedavisi,

d. kolostomi kabul etmeyen hastalar.

Ceşitli araştırmacıların elektro-koagülasyonla elde ettikleri sonuçlar (Tablo - 5) de gösterilmiştir.

(Tablo - 5). Ceşitli araştırmılara göre elektro-koagülasyon sonuçları.

Yazar	Yıl	Vak'a sayısı	İzleme süresi	Şifa oranı %
P.J.Jackman (8)	1961	153	8-18 yıl	80
A. Poirier (11)	1969	139	5 yıldan çok	42,5
G.J. Crile Jr. (4)	1972	62	5 yıldan çok	68
B.B. Turnbull Jr.	1974	55	5-18 yıl	51
Bizim Serimiz	1980	10	3 yıl	50

Bu konudaki çalışmalarımız devam etmektedir, yalnız 10 vak'a ile bu konuda kesin bir sonuca varılamayacağım kanısındayız.

6. Bu tartışmada kemoterapi ve immünolojik tedavi söz konusu edilmemiştir.

ÖZET

137 vak'adan oluşan bir serinin (54 kadın ve 83 erkek) yaş ortalaması 54,2 yıl, hastalığın ortalama süresi 10,4 aydır.

Klinik belirtiler arasında % 28,8 hemorroid, dışkılama düzeninin % 28,8 oranında bozulmamış olması ilginçtir. Bu seride % 21,1 nüks bulundu. Tanı, % 47,7 rektal tuşe, % 95 proktoskopi ve % 37,5 kolon grafisi ile konmuştur. % 55 hematuri ve % 23,3 piürü vardır. Çeşitli lokalizasyonlardaki metastaz oranı % 34,4 dür. % 41,4 oranında radikal bir girişim yapılmıştır. Histolojik muayene sonuçları % 70,5 Adeno-Ca., % 26,8 mukus salgılayan adeno-Ca. ve % 2,4 Malign Lymphoma'dır.

Hastahane ölümü ve ilk bir yıl içinde ölüm oranı % 3 dür.

SUMMARY

Carcinoma of the rectum (Follow-up study on 137 cases)

This series consists of 137 cases (83 males and 54 females). Average age is 54,2 years and average duration of the disease is 10,4 months. Among the clinical signs, it is interesting that the habit of defecation doesn't alter in 28,8 % and the presence of hemorrhoid in 28,8 %. We found recurrence in 21,1 % in this series. The diagnosis was made by rectal examinations in 47,7 %, Proctoscopy in % 95 and by Barium enema studies of the colon in 87,5 %. There was Hematuria in 5,5 and Pyuria in 23,3 %. The rate of metastasis was 34,4 % in different parts.

Radical procedures could be performed in 41,4 %. The results of the histological studies : Adeno ca was 70,5 %, Mucous secreting Adeno ca was 26,8 % and Malignant Lymphoma was 2,4 %.

The hospital mortality and postoperative first year mortality were 3 %.

LITERATÜR

1. Botsford, T.W. ve al. : Result of treatment of colorectal cancer. Ame. J. Surg. 109 : 566-571, 1965.
2. Busutil et al. : Treatment of carcinoma of the sigmoid colon and upper rectum. Arch. Surg. 112 : 920-923, 1977.
3. Carl Axel Ekman ve al. : Value of follow-up study of recurrent carcinoma of colon and rectum. S.G.O. 145 : 895-897, 1977.
4. Crile Jr. G.J. ve Turnbull, R.B. Jr. in Salvati. R.E. ve Rubin, J.R. : The role of electrocoagulation in the treatment of carcinoma of the rectum. S.G.O. 135 : 391-396, 1972.

5. Dedish, M.R. ve Stearns JR. M.W. : Anterior resection for carcinoma of rectum and rectosigmoid area. Ann. Surg. 154 : 961-966, 1961.
6. Gilbertsen, V.A., : Earlier diagnosis of adenocarcinoma of the large intestine : Report of 1884 cases. Cancer, 27 : 143-149, 1971.
7. Gleen, F. ve Mc Sherry, CH. K. : Carcinoma of distal large bowel : 32 years review of 1026 cases. Ann. Surg. 163 : 838-849, 1966.
8. Jackman, R.J. : Conservative management of selected patients with carcinoma of rectum. Dis Colon and Rectum, 4 : 429-434, 1961.
9. Kennedy, J.T. ve al. : Abdomino-anal pull-through resection of rectum. Brit. J. Surg. 57 : 589-596, 1970.
10. Turnbull, R.B. Jr., in Salvati, R.E. ve Rubin, J.R. : Electrocoagulation as primary therapy for rectal carcinoma. Ann. Surg. 132 : 583-586, 1976.
11. Poirier, A. ve Poirier, R.B. : Electrocoagulation dans les cancer du rectum. Arch. Mal. App. Dig : 58 : 37-48, 1969.
12. Rosso, P.A. ve al. : Ten year study of hemicolectomy in treatment of carcinoma of left hand of colon. S.G.O. 114 : 15-24, 1962.
13. Thomas, N.H. ve al. : Analysis of 830 patients with rectal adenocarcinoma. S.G.O. 114 : 313-319, 1962.